

tagok közül, hogy aki tud és érdekli a téma, jöjjön el. Az eszmecserék alapján pedig tovább lehet lépni. Nyitni kellene a visegrádi országok hasonló szervezetei felé is. Nagyon fontos, hogy lássuk, mi zajlik a környékünkön. Talán közös projektet is életre tudnánk hívni. Emellett azt tervezük, hogy az év zenekari művészeit meghívjuk a Szalonba, hogy megismerjék egymást, és az együtteseket.

I A korábbi elnök említette, hogy drámai módon csökkent a Magyar Zenei Tanács rendelkezésére álló összeg. Sikerült új forrást találni?

– A számítások szerint 10 millió forintra lenne szükség az éves működéshez, ehhez képest 3,8 milliót kapunk, s bár a Civil Alaptól is kértünk támogatást, egyelőre nem érkezett válasz. Kérdés, hogyan tudjuk racionalizálni a Magyar Zenei Tanács működését. Felajánlottam azt is, hogy a Pentaton Ügynökségen belül a rendelkezésükre bocsájtok ingyen egy irodát. Meglátjuk, mi hogyan alakul. Nagyon szeretném a honlapot aktualizálni, élővé tenni. Fontos, hogy rendszeresen szülessenek hírlevelek, a közérdekű információkról szerezzen mindenki tudomást. Ez persze részben pénzkérdés is. Bízom abban, ha egy év múlva beszélgetünk, akkor már számos eredményről be tudok számolni.

I Hogyan lehet helyreállítani a szervezet presztízsét? Sok éven keresztül törvények előkészítésében, díjak elosztásában vett részt az MZT, az utóbbi két esztendőben szinte senki nem volt kíváncsi az álláspontjukra.

– Nemrég a kulturális tárca által tartott tájékoztatón, amelyen Zsoldos Béla vett részt az elnökség nevében, elhangzott, készül minderről egy törvénytervezet, mindenki beadhat ötleteket, de a Zenei Tanácsot nem kezelik kiemelt partnerként. Ezzel együtt úgy vélem, a MZT-nek úgy kell viselkednie, mint korábban. Nem attól függ a tanács szakmaisága, hogy valaki kikéri-e a véleményét vagy sem. Ha mi megegyezünk egy kitüntetési listában, és ezt leírjuk, akkor mégiscsak erősebbek vagyunk, mint egy egyén. Azt pedig tudomásul kell vennünk, hogy most olyan korszakot élünk, amikor az elképzelések eltérnek attól, amit mi megfélelőnek tartunk, de ettől még lehet véleményünk és működünk kell.

I Közben a zenei osztály egy főre fogyatkozott a minisztériumban, s ilyenkor az ember azt gondolná, lényeges a szakmai támogatás... Bejelentkezett már a tárcánál?

– Még nem. Amikor túl vagyunk a beszélgetéseken a tagsággal és az elnökséggel is döntésre jutottunk, akkor szeretnék L. Simon államtitkár úrral beszélni. Nekem szin-

tén szükségem van időre, hogy átlássam a folyó ügyeket, és úgy vélem, mindezzel novemberre végzek. Számítok az elnökség és az új, nyáron megválasztott alelnök, Hollós Máté támogatására.

I Mi az, amit a legfontosabb feladatának tart még?

– Azt, hogy tegyünk minél többet a zenei nevelésért, hiszen szükség van húsz év múlva is a zeneértő közönségre a hangversenyeken. Tíz éve jelent meg egy könyv az oktatás jelenéről és jövőjéről. Szeretnék pályázattal forrást találni arra, hogy ismét elvégezzük ezt a vizsgálatot. Ha azt akarjuk, hogy ne haljon ki a komolyzene, értő publikumot kell építeni. Ebben az ügyben az oktatási szervezetekkel is találkozom. A leglényegesebbnek pedig azt tartom, hogy a Magyar Zenei Tanács élő szervezet legyen, állandó kapcsolattartással, és projekt alapon próbáljunk támogatáshoz jutni. Victor Mátéék remek munkát végeztek, most viszont olyan korszakot élünk, amikor célzottan, egyes feladatokra jobban lehet pénzeszközöket találni. Erős szakmai szervezet épült fel itt huszonnégy év alatt, megpróbáljuk továbbra is ezt képviselni, a tagok is ezt várják tőlünk. Az első közös rendezvényünk október végén várható, a Rózsavölgyi Szalonban.

R. Zs.

Különleges lesz ebben az esztendőben a Korunk Zenéje-sorozat, hiszen összes koncertjén zenekarok és énekarok lépnek pódiumra. Az esteken 19 kortárs magyar szerző zenekari műve hangzik el, és 12 ősbemutatónak tapsolhat a közönség. A szeptember 30-tól október 10-ig tartó fesztivált a Filharmónia Budapest szervezi, de ez csupán egyetlen rendezvénysorozat abból az ötszáznál is több koncertből, amelyet a nonprofit kft. hív életre. A szeptember eleji Szigeti Versenynek is ők a szervezői, amelyre százötven fiatal muzsikussal, hegedűs és brácsás jelentkezett. A szervezet egykori és mai tevékenységéről, az együttesekkel folytatott közös munkáról Igric György igazgató beszélt.

Zenekarokkal a zenekarokért

Igric György az egykori és mai Filharmóniáról

I Számos együttes szerepel az idei Korunk Zenéje sorozatban, hiszen a fellépők között van a Rádiózenekar, a Savaria Szimfonikusok, a MÁV Szimfonikus Zenekar, a Debreceni Kodály Filharmónia, valamint a Modern Art Orchestra és a Nemzeti Énekar.. Hogyan sikerült ilyen nagyszabásúvá tenni a rendezvényt?

– Arra törekszünk, hogy minden évben különbözőek legyenek a fesztiváljaink, és az összes rendezvény egyéni arculattal rendelkezzen. Idén csak nagy együttesekkel foglalkozunk. Mindez abból az ötletből indult, hogy az NKA új zenekari művek komponálására írt ki pályázatot, amelyre sok új mű született. A Korunk Zenéje-sorozatban

ezeket a műveket tűztük műsorra, de más alkalomra született kompozíciók is felhangzanak ősbemutatóként. Így építettük fel a sorozatot, ami valóban különleges, hiszen a Filharmónia által 38 éve rendezett fesztivál történetében még soha nem fordult elő ekkora mértékű zenekari közreműködés, és ennyi zenekari ősbemutató. Eddig általában csupán egy-egy nagyzenekari koncertet rendeztünk, arra még nem volt példa, hogy a sorozat minden hangversenyén nagy együttesek lépjenek pódiumra. Ez első sorban annak köszönhető, hogy jó a kapcsolatunk a társulatokkal, s így valóban olyan programot tudtunk kidolgozni, ami számunkra anyagilag is vállalható. Írtunk

is darabot, például a nyitókoncertre, így tényleg rendhagyó a mostani vállalkozásunk.

■ A nagyzenekarok fellépti díja nem kevés egy-egy estére. Miként sikerült ennek a költségvetését előteremteniük?

– A jelenlegi gazdasági helyzetben mi is arra kényszerülünk, hogy súlyozzunk, fontossági sorrendet állítsunk fel a saját tevékenységeink között. A kortárs magyar zenének a népszerűsítése és bemutatása mindenképpen a legfontosabb feladataink közé tartozik. Ha már valamire ráfizetünk, akkor az ilyen jellegű koncert legyen. Ezeket a hangversenyeket egyébként nem piaci áron rendezzük meg, és ez igaz az összes, évi körülbelül 500 hangversenyünkre. Nem titok, hogy mi alacsony összegeket tudunk csak felajánlani a zenekaroknak, ami nem hasonlítható a piaci árakhoz. Hiszen ha nekünk minden együttesért piaci árat kellene fizetni, akkor szóba sem jöhetne ilyen nagyságrendű együttműködés. Abban a misszióban, amelyet mi folytatunk a Filharmóniával, minden zenekar részt vállal azal, hogy rendkívül alacsony, szimbolikus összegekért fellép a hangversenyeinken. Így tudjuk csak tartani ezt az éves nagyságrendet és a különböző rendezvényeket.

■ Tekintsük át azért magának a Filharmóniának a működését, hiszen a korábbi években több ezer hangversenyt rendeztek, az egész ország területén...

– Ez még a korábbi időszakra jellemző, amikor egyetlen nagy Filharmónia létezett. Mindez 1998-ban változott meg, amikor háromfelé osztódott földrajzi szempontok szerint a Nemzeti Filharmónia, önállósult a

Nemzeti Filharmonikus Zenekar és Énekar, s ekkor alakult meg a mi társaságunk, a Filharmónia Budapest és Felső-Dunántúli N. Kft. A főváros mellett hét dunántúli megyében rendezünk koncerteket. A másik két társaság pedig az ország többi részét fedi le. A Filharmónia Budapest az a koncertszervező, amely talán a legnagyobb volumenben működik együtt a magyar szimfonikus zenekarokkal, évente száznál több hangversenyt rendezünk a hazai együttesek közreműködésével (2011-ben összesen 19 magyar hivatásos és félhivatásos zenekarral).

■ A szervezetük állami támogatást kap, amelyből koncerteket és egyéb rendezvényeket hív életre?

– Mindhárom Filharmónia közhasznú feladatokat ellátására köt támogatási szerződést, és ez azt jelenti, nem a teljes tevékenységükre, hanem azokra, amelyeket annak idején a minisztérium – legfontosabb közhasznú feladatokként – rájuk rótt. Az évek során annyi változás történt, hogy folyamatosan csökken az állami szerepvállalás, és természetesen az elvárások is kisebbek a minisztérium részéről. A valóságban azonban az igények nem csökkennek, tehát mi megpróbáljuk az egyre kevesebb támogatás mellett is tartani a rendezvényszámot, és ellátni azokat a feladatokat is, amelyekre nem terjed ki az állami támogatás. Azt azonban hangsúlyoznom kell, hogy ez az állami támogatás olyan nagyságrendű, hogy a működési költségeinket sem fedezi. Tehát arról nem lehet szó régóta, hogy bizonyos mennyiségű koncert finanszírozását vállalná az állam. Jelen pillanatban az összeg kisebb, mint a konkrét működési költségünk,

így ebből a keretből a rendezvények költségére egyetlen fillér sem jut.

■ Ezt pedig a jegybevételek sem fedezik... Hogyan, miből tudnak akkor hangversenyeket szervezni?

– Pályázatokból, egyéb bevételekből, az úgynevezett több lábbon állás taktikájával próbáljuk meg nagyon hatékonyan és szegényesen megoldani azokat a feladatokat, amelyeket senki más nem látna el, ha mi nem tennénk. Ebben benne vannak olyan rendezvények is, amelyek nem tartoznak az alaptevékenységünkbe, de részint minisztériumi döntés, részben régi hagyományok alapján évtizedek óta folytatunk. Ezek közé tartoznak a nagyrendezvényeink, a fesztiváljaink; a Nemzetközi Zenei Versenyek, a Régi Zenei Napok, a Korunk Zenéje vagy a szombathelyi Bartók Fesztivál. Korábban voltak más nagyobb rendezvényeink is, ezekről azonban a támogatásunk csökkenése miatt le kellett mondanunk. Ilyen volt például a Budapesti Zenei Hetek, amely kezeken ötven évig működött, utána meg kellett szüntetnünk, vagy a Budapesti Régi Zenei Fórum sorozata. Tíz évet élt a Magyarok Nagyasszonya Egyházzenei Fesztivál. Úgy döntöttünk, hogy a legfontosabb közszolgálati feladatokat kell megtartanunk, súlyozás alapján voltak olyan programjaink, amelyeket sajnos fel kellett adoznunk.

■ De azért így is száz hangversenyt szerveznek az együttesekkel. Közösen találják ki a programokat?

– Az együttgondolkodásunk többféle, többretegű. Vannak olyan zenekarok, amelyeket egy-egy koncertre, konkrét feladatra kérünk fel. Van, amelytől ismétlődő koncerteket kérünk a saját területünkön megrendezett hangversenyeinkhez. Van, amellyel közösen dolgozzuk ki az egész évad bérletét. Úgy vélem, összességében mindenkivel jól tudunk együtt dolgozni, konfliktusok nélkül, ma még a Filharmóniának olyan presztízse van, hogy szívesen játszanak nálunk az együttesek. Remélem, ezt a zenekarok is így gondolják! Az egyetlen kivételt a Győri Filharmonikusok jelentik. Velük korábban ugyanúgy dolgoztunk együtt, mint most a Savariával, együtt terveztük az évadot, a zenekar tevékenységének nagy részét a Filharmónia biztosította, közös rendezésben valósultak meg a bérleteik. Mindez akkor változott meg, amikor új vezetés került az együttes élére, mások lettek az elképzeléseik, önállósodni akartak. Így megszakadt a kapcsolatunk. De nyitottak lettünk volna a folytatásra is. Legutóbb idén tavasszal aján-

lott fel együttműködést a Filharmónia, amelyt a zenekar nem fogadott el. Igaz, hogy nagyon szerény ajánlatot tettünk, de ez semmivel sem volt kevesebb annál, mint amekkora összeget a többi hasonló zenekarnak fizetünk. Ezek után nagyon csodálkoztam Fűke Géza igazgatónak a Zenekar újság legutóbbi számában megjelent szavain: „Mindenesetre nekem több tucat kérdés lenne a Filharmónia működésével kapcsolatban akár a műsorszerkesztés, akár a közönségkapcsolatok, akár a fellépők kiválasztása, a marketingstratégia, a gazdálkodás, a fajlagos költségek megoszlása tekintetében, stb. ...”. Köztudomású, hogy a Filharmónia minden működési és gazdálkodási adata nyilvános, bárki számára hozzáférhető.

(Beszámolóval pedig a tulajdonos magyar államnak tartozik, mely rendszeresen és nagyon alaposan ellenőrzi a társaságot.)

A fenti idézethez hasonló rossz ízű, pejoratív sejtéseket sugalmazó megjegyzések nem szolgálják az együttműködés elmélyítését...

■ Komoly munka több száz koncertet megszervezni. ...

– Vannak vidéken felnőtt és ifjúsági bérlet-sorozataink, ezeket mi vagy önállóan szervezzük, vagy pedig a helyi partnerekkel közösen. A műsorokat mi állítjuk össze a saját terveink, elképzeléseink alapján. Erre kérjük fel az együtteseket. Nálunk vannak ugyanis hivatásos műsorszerkesztők, akik figyelemmel kísérik az elmúlt évek kínálatát, és megfelelőképpen tudják szerkeszteni a programokat. Szombathelyen pedig a bérletek kialakítása is közösen történik. A többi városban van, ahol a helyi művelődési ház a társrendező. A koncertjeink jelentős része pedig ifjúsági turné. Fontosnak tartjuk

és megpróbáljuk biztosítani, hogy a vidéki vendégszereplések esetén a bérletből lehetőség szerint egy koncert zenekari legyen. Ez azt jelenti, hogy minden évben több megyében is a zenekarokkal turnékat kell szervezni. S bizony, jelentős számban. A vidéki felnőtt bérleteknél pedig a közönség elvárása szintén döntően az, hogy zenekari produkciók hangozzanak el.

■ A szólistáikat mi alapján válogatják?

– Azoknál a koncerteknél, ahol mi vagyunk önállóan a rendezők, általában a szólistákat, karmestereket is mi kérjük fel. Nyilvánvalóan a fiatalokra hangsúlyosan építünk, részben a Fischer Annie-ösztöndíjasokra, részben a nemzetközi versenyek győztesre, hiszen úgy illik, hogy mi mindenképpen odafigyeljünk rájuk. Egyébként is sok fiatalal dolgozunk.

■ A Filharmónia által rendezett koncerteken az eladott jegyek árának 80%-ig igénybe vehető társasági adó kedvezményből (TAO) befolyó összeg kiket illet?

– A Filharmónia Budapest nem tartozik az Előadó-művészeti Törvény hatálya alá. Így a Filharmónia koncertjein fellépő zenekarok számára a Filharmónia átadja a fizető nézőszámot, az előadásszámot, az ifjúsági koncert-kontingenst, a kortárs művek listáját, sőt a jegybevétel 80%-a mértékig igénybe vehető, szponzoráció lehetőségét is. Hiszen a Filharmónia a fenti mutatók egyike alapján sem kaphat semmiféle előnyt, sem támogatást. Úgy vélem tehát, hogy mi a zenekarokkal és a zenekarokért, a hazai zenei élet színesebbé tételéért tevékenykedünk, és igyekszünk minél többet megtenni az ifjúságnevelésért, a tehetségek támogatásáért is. Amíg erőnkből és lehetőségeinkből futja...

■ Milyen gazdasági problémák jelentkeznek a pályázatokból befolyó támogatások ellenére?

– A Filharmónia minden szegmensében vannak gazdasági problémák. Ezek között többféle jellegű akad. Vannak olyan tevékenységeink, amelyek szponzorok által finanszírozhatatlanok. Ilyenek például a vidéki ifjúsági turnék. Ép ésszel senki sem feltételezi azt, hogy erre a szegmensre üzleti partnereket lehet szerezni. Akadnak más, olyan jellegű feladataink is, amelyek tipikusan nem tömegrendezvények. Márpedig a mai szponzorálási gyakorlat egyre inkább a tömegrendezvények felé hajlik. Azok a programok érdeklik a támogatókat, amelyek nagy tömegeket érnek el. Így az általunk folytatott tevékenységek nem lesznek soha versenyképesek sem a sporttal, sem a könnyűzenével. Ez jelentős probléma. Nekem persze vannak elképzeléseim, és javaslatokat is tettem a minisztérium felé, hogy a Filharmónia jövőjét hogyan, milyen módon lehetne megoldani. Nem egyszerű feladat és kultúrpolitikai döntéseket igényel, hiszen amit teszünk, nem látványos feladat, miközben az ifjúsági koncertek jelentik nagyon sok vidéki településen az egyetlen érték-hordozó kulturális kínálatot. Ha mi nem foglalkozunk vele, akkor senki mást nem érdekel. Sokszor hangzanak el olyan felelőtlen kijelentések, mely szerint mindezt átvehetné más is. De nemcsak színvonalában, hanem volumenében sem tudnák más intézmények átvenni teljes egészében. Hatalmas nagyságrendű ez a feladat, amelyre igenis valós, élő igény van. Ezt nem szabad, és nem is lehet megszüntetni.

R. Zs.

TISZTELT OLVASÓNK!

Amennyiben Önt érdeklik a Zenekar újság témái, ne tétovázzon megrendelni a teljes cikkek tartalmazó újságot!

ÖN IS LEGYEN ELŐFIZETŐNK!

a **zene** a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének,
valamint a Magyar Zeneművészek

és Táncművészek Szakszervezetének közös szaklapja

Megjelenik: évi 6 alkalommal • Éves előfizetőknek 295 Ft/db + postaköltség 195 Ft/db

6 szám: 1770 Ft + postaköltség 1770 Ft • Összesen 2940 Ft/év

Megrendelhető e-mailben: info@zenekarujsg.hu

Megrendelés esetén kérjük feltüntetni a pontos címet, valamint csekk, vagy áfás számla igényét. Utóbbi esetén kérjük a számlázási cím feltüntetését is.